

De la Secció Femenina

La incorporació de la dona al món del treball i les conquestes del feminisme han obligat el Partit Popular a promoure una nova generació de dones dirigents amb una imatge moderna, dinàmica, eficaç i moderadament feminista.

Des de la fundació de la Secció femenina l'any 1934 fins a la seua progressiva pèrdua d'influència social a la fi dels anys seixanta, Pilar Primo de Rivera fou el símbol de la dona espanyola de dretes amb una activitat pública i social. La fundadora de la Secció Femenina ja no seria, però, la persona més indicada per representar en els debats televisius i en les revistes femenines la nova imatge de les dones de la dreta espanyola que desenvolupen una activitat política dins del Partit Popular.

Un dels grans encerts de l'equip d'assessors d'imatge de la formació política que lidera José María Aznar fou començar a presentar els renovats rostres femenins del PP en les tertúlies d'actualitat que dirigeix Jesús Hermida en Antena 3 i en les revistes d'informació política. La primera a sorprendre l'audiència amb el seu singular discurs feminista, inèdit fins aleshores entre les dones del partit conservador, fou l'andalusa Celia Villalobos, la candidata més votada a l'alcaldia de Màlaga. Casada amb un dels principals assessors d'Aznar en temes de comunicació, aquesta antiga militant comunista va captivar Hermida amb la seua desbordant personalitat i les seues faldilles curtes, molt indicades per a trencar la imatge tradicional de la beata i pudorosa dona de dretes. Al costat de Pilar Rahola i Cristina Almeida, Villalobos es va convertir en una de les principals atraccions femenines de la tertúlia nocturna d'Antena 3. La malaguena demostra sempre la seua habilitat per a respondre de forma progressista però sense escandalitzar el seu electorat conservador a qüestions tan peregrines com "són infidels els espanyols?", "com fan l'amor els joves?", "qui porta els pantalons a casa?" o "és la dona més intel·ligent que l'home?". Com si fóra Marta

al nacional-feminisme

Sánchez o María José Cantudo, durant les seues intervencions Celia Villalobos deixava generosament que el realitzador del programa centrara l'atenció de la càmera sobre les seues cuixes. Referint-se a la seua correligionària més moderna, Aznar va declarar una vegada: "tenim les millors dones i les millors faldilles". Un comentari poc feminista.

Amb una imatge més tradicional que Celia Villalobos, Luisa Fernanda Rudi i Loyola de Palacio tambe són dues de les invitades habituals del programa d'Her-

midia. Rudi es defineix com una feminista asossegada que no vol renunciar a la seua feminitat. El discurs de la pròxima alcaldessa

de Saragossa i de moltes dones dirigents del Partit Popular s'hi pot sintetitzar en l'ambigua fórmula: "Feminista però sobretot femenina".

Un dels punts centrals del discurs d'aquest grup de dones és la crítica a les quotes del 25% de presència femenina en les llistes electorals exigides per les seues rivals socialistes. Segons les representants del PP, aquesta forma de discriminació positiva promoguda pel PSOE no és suficient i proposen que la participació de les dones en les diverses candidatures siga exclusivament una conseqüència de la seua formació.

Mares i mestresses de casa. La nova estratègia política del PP orientada a captar vots de centre no pot oblidar completament el seu electorat natural. Quan Manuel Fraga encara liderava la dreta espanyola, la imatge més tòpica de les dones d'Alianza Popular era la senyora de mitjana edat amb els cabells tintats de ros i un fastuós abric de pell. L'altiva Isabel Tocino, mare d'un bon grapat de fills i vinculada a l'Opus Dei, fou la perfecta representació de la dona de dretes de classe alta. Tocino ja no té la notorietat pública de fa deu anys, però això no vol dir que haja perdut influència dins del partit. Un rostre més amable és el de l'aristòcrata sevillana Soledad Becerril, mi-

Dalt, Loyola de Palacio entre Francisco Álvarez Cascos i José M. Aznar. A l'esquerra, Celia Villalobos, Teófila Martínez i Rita Barberà, tres dones PP.

Dalt, Luisa Fernanda Rudi. Un darrer exemple popular.

nistra de Cultura en temps d'UCD. Becerril pot respondre millor que la dura i freda Tocino a l'actual model de senyora de l'alta burgesia perquè incorpora un toc de refinat folclorisme andalús. La candidata a l'alcaldia de Sevilla pot aparèixer en les revistes del cor ballant sevillanes en la festa d'un noble sevillà o assistint a un ofici religiós amb la tradicional mantellina.

Teófila Martínez, diputada estatal i pròxima alcaldessa de Cadis quan es resolga el conflicte d'incompatibilitats amb els estatuts del PP, es troba a mig camí entre les falces curtes de la nova generació i els abrics de pell de la vella guàrdia. Potser per això, el passat 26 de març va ser elegida presidenta de la Federació de Mujeres para la Democracia, en un acte que va clausurar el mateix José María Aznar envoltat per les principals candidates del seu partit en les

eleccions municipals. Aquesta organització, on s'agrupen les dones vinculades al PP, sorgeix com a resposta a la Federació de Dones Progressistes, en l'àmbit d'influència del PSOE.

La sempre polèmica i temperamental Mercedes de la Merced s'ha guanyat la simpatia dels sectors més reaccionaris de la dreta espanyola gràcies a les seues temeràries

declaracions sobre la figura de Franco fa un parell d'anys. Les falces curtes a vegades no són un símptoma de liberalisme.

Promoguda per alguns mitjans de comunicació com la Hillary Clinton espanyola, Ana Botella s'ha fet més coneguda que la mateixa Carmen Romero gràcies a la seua participació en l'informatiu que dirigeix Jesús Marinas en Tele 5. En les seues intervencions televisives, la senyora d'Aznar es mostra com una dona moderna i professional però molt arrelada en les tradicions familiars. El seu caràcter alegre i divertit contrasta amb una profunda religiositat. Ana també és la companya solidària, l'esposa fidel i la mare dialogant i ferma que es preocupa per l'educació dels fills. Resulta difícil comprendre com Aznar encara no és president amb una dona tan modèlica, un singular híbrid sociològic entre la dona progressista i professional i la resignada mestressa de casa.

Eròtica popular

Durant els períodes electorals, el Partit Popular no ha aconseguit el suport de cap figura femenina del món de l'espectacle, la cultura o l'art que pugua contribuir a fer creïble la seua renovada imatge com a formació política liberal, europeista i oberta a les dones. Malgrat les faltes curtes de Celia Villalobos, molta gent continua pensant que la verdadera essència femenina del PP i el seu reclam publicitari més eficaç és la vedette Norma Duval.

La bella Norma ha evolucionat molt des dels temps en què mostrava la seua anatomia en les pàgines de la revista *Interviú*. Poc queda ja de l'actriu que va protagonitzar atrevides escenes eròtiques en pel·lícules com *Préstame tu mujer* o *La mujer del juez*. Norma és ara una dona casada que bateja els seus fills en presència dels fotògrafs de la revista *Hola!* Però la vedette no pot negar el seu passat. Quan els periodistes li recorden les nombroses vegades que va aparèixer nua tant en el cinema com en les revistes, ella assegura que fou la seua contribució desinteressada a la consolidació de la democràcia espanyola. Una generosa contribució que va servir de pas com a referent per a les pràctiques onanistes de molta gent.

Una altra seguidora incondicional de José María Aznar és Rosa Valenty. Aquesta veterana vedette en hores baixes ha treballat en els últims anys en les comèdies de saló del teatre madrileny. Fa quinze anys, Rosa també era una "senyora estupenda". Fou la indiscutible protagonista de *La chica de las bragas transparentes*, una de les pel·lícules classificades "S" del prolífic Jesús Franco que més èxit va tenir en la seua època. Potser per això, Rosa ha estat sempre present en les reunions d'artistes i intel·lectuals organitzades pel Partit Popular, al costat de l'entranyable María Kosty, recordada per la seua participació en *Las chicas del bingo* i *Las ibéricas F.C.*

El PP evidencia una sospitosa debilitat per la comedia eròtica dels anys setanta. Potser per nostàlgia o simple afecció cinèfila, els dirigents populars han buscat l'adhesió pública dels realitzadors més destacats d'aquest singular subgènere, tan criticat per les dones amb una certa sensibilitat feminista. Francisco Lara Polop (*Historia de "S"*, *Virilidad a la española*), Antonio del Real (*La verruga hispánica*), el desaparegut Manuel Summers (*El sexo ataca*), o Luis Maria Delgado (*Pepito Piscinas*) són alguns dels directors que han signat manifestes de suport a José María Aznar en passades eleccions.

Més preocupant ha de resultar per a les dones del Partit Popular que volen oferir una imatge moderna i feminista les contínues manifestacions de suport al seu partit d'escriptors declaradament masclistes i reaccionaris com ara Fernando Sánchez Dragó o Fernando Vizcaíno Casas, autor aquest últim d'una novel·la tan poc recomanable com *Niñas, al salón!*

ARXIU

Norma Duval. El millor reclam publicitari del PP.

L'alcaldesa de València, Rita Barberà, és una de les poques dones del Partit Popular que ha tingut l'oportunitat de demostrar si el renovat discurs sobre la dona de la dreta espanyola és un ferm compromís polític o tan sols una estratègia electoral. Els problemes socials o laborals de les dones no han estat, però, una prioritat per a l'alcaldesa. Prova d'això ha estat la generosa cessió de la regidoria d'Afers Socials a la unionista Maria Irene Beneyto, antiga presidenta d'Unicef-València. Durant el seu comandament, Beneyto va promoure tan sols obres de caritat d'escassa incidència sobre els problemes reals de la ciutat. Rita Barberà va comprendre perfectament que el discurs feminista d'una Celia Villalobos no seria tan rendible políticament com una bona dosi de populisme i simpatia. Amb l'assistència a tots els actes religiosos i fallers i la visita regular de les places i els mercats, l'alcaldesa de València s'ha convertit en una mena d'abnegada mare protectora que cuida de tots els habitants de la ciutat.

La reeixida fórmula de Barberà ha fet replantejar-se moltes estratègies dins del Partit Popular. Durant la campanya a la presidència de la Generalitat Valenciana, Eduardo Zaplana va insistir en la proposta de concedir una ajuda econòmica a les mestresses de casa que s'ocupen dels familiars majors de 75 anys. Coneguda com el "sou de la nora", aquesta proposta del programa social del PP fou amplament contestada per tots el partits d'esquerra i els moviments feministes. Abans d'iniciar-se la campanya electoral, Zaplana es va reunir amb l'associació de mestresses de casa Tyrius per tal de realitzar una exaltada lloança del seu treball i criticar el PSPV-PSOE per no promulgar una llei de la família durant la passada legislatura.

La mateixa estratègia electoral va tenir el míting d'homenatge de la dona valenciana a José María Aznar celebrat a València el propassat 30 d'abril. El president del Partit Popular va dir davant les 10.000 dones reunides que "qui sap governar una casa, sap governar una nació". Una afirmació orientada a captar el vot de les mestresses de casa, però que no afavoreix la renovada imatge feminista del Partit Popular.

Quan José María Aznar siga president, els populars tindran l'oportunitat de demostrar si la imatge moderna de les dones del seu partit es correspon amb una actuació política que no retalle les conquestes de la dona en els últims anys. Resulta difícil imaginar, però, que els sectors més conservadors del partit (democristians, Opus Dei i l'antiga Alianza Popular) no demanen la modificació de la llei de divorci i la immediata revocació de certes lleis com les que regulen l'avortament o les parelles de fet.

Arnau Colom